

História vzniku, rozvoja a útlmu priemyselnej robotiky v Československu - 03. časť - Robot Mirko - prvý pokus o československého robota :)

Na začiatku roku 1972, v centre Šariša, skupina mladých inžinierov, s podporou profesorov Vysoké školy technickej v Košiciach, hlavne Prof. Jána Búdu, DrSc., a riaditeľa ústavu Prof. Ing. Vladimíra Čopa, DrSc., sa púšťa po prvýkrát v Československu do vývoja, vtedy ešte nepoznaných priemyselných robotov. Potom v roku 1975 Ing. Milan Plášek a Ing. Milan Žipaj, vypracovali analýzu celého radu (177 typov) vo svete vyrábaných priemyselných robotov a navrhli ich triedenie podľa vybraných charakteristík, hlavne podľa nosnosti. Táto technická analýza a rad navrhnutých nosností, bol základom pre naštartovanie vývoja u nás.

Ale už v roku 1972 bol tu (vtedajšom Československu) prvý malý model priemyselného robota, s menom Mirko. Nevie sa prečo to meno dostal. Na dnešnú dobu nič zvláštne. No vtedy si mládenci prvýkrát v živote vyskúšali, čo to vlastne je a aké má vlastnosti stroj s x stupňami voľnosti, konkrétne so štyrmi. Vtedy to nevedeli ani páni profesori z výšky v Košiciach.

Teraz bolo treba, síce ľahšie ako dnes, presvedčiť tých, čo môžu rozhodnúť o pokračovaní ich novátorskej práce, aby im čo to zo štátnych peniažkov dali. Preobliekli Mirka a začali ho učiť servírovať poldecáky s vodkou a rumom. Netrvalo dlho a Mirko dokázal na prianie naservírovať a podať na stolík pred sebou vodku, alebo rum. A naučili ho ešte jednému bežárstvu. Ako že, keď sa pomýlil, vzal nesprávny poldecák a po naprogramovanom čase, keď to zistil, ako že je nahnevaný sám na seba, nesprávny poldecák zahodil ďaleko od seba, za stolík.

Malá poznámka: O počítačoch a radiaciach systémoch, tak ako ich poznáme dnes, nebolo ani na západe, ani slychu ani vidu. A aj tak ho vedeli naprogramovať, pomocou voličov získaných z telefónnej ústredne. Bol to nápad Ing. Dušana Balaru. Skúšky prebehli úspešne a už sa čakalo na dobrodincoz z Prahy.

V hodine „h“ dňa „d“ sa Mirko predviedol, A veru sa aj pomýlil. Jednému z dobrodincoz, čo si želal vodku obľal, ako že nechtiac, rumom nohavice. Rýchlo to napravil a položil mu na stolík želaný elixír. Zakrátko dostal brata Mirka II, ktorý vedel podávať cigarety. No nielen Mirkovia, ale hlavne entuziazmus mladých inžinierov rozhodol o tom, že v centre Šariša, v tú dobu ešte v neznámom výskumnom ústave menom VUKOV, sa začali konštruovať a vyrábať priemyselné roboty.

Priamych svedkov ubúda. No aj dnes ešte nájdete na Šariši tých, čo si radi na Mirkov spomínajú a radi vám potvrdia ich existenciu i žartovný počín prvého Mirka. Básnik by povedal: Boli časy boli, ale sa minuli a veselé príhody v spomienkach žijúcich zostali. Hneď na to si jeho autori podali prihlášku vynálezu a po schvaľovacej procedúre bolo im priznané autorské osvedčenie Úradu pre vynálezy a objavy v Prahe, pod číslom 181850.